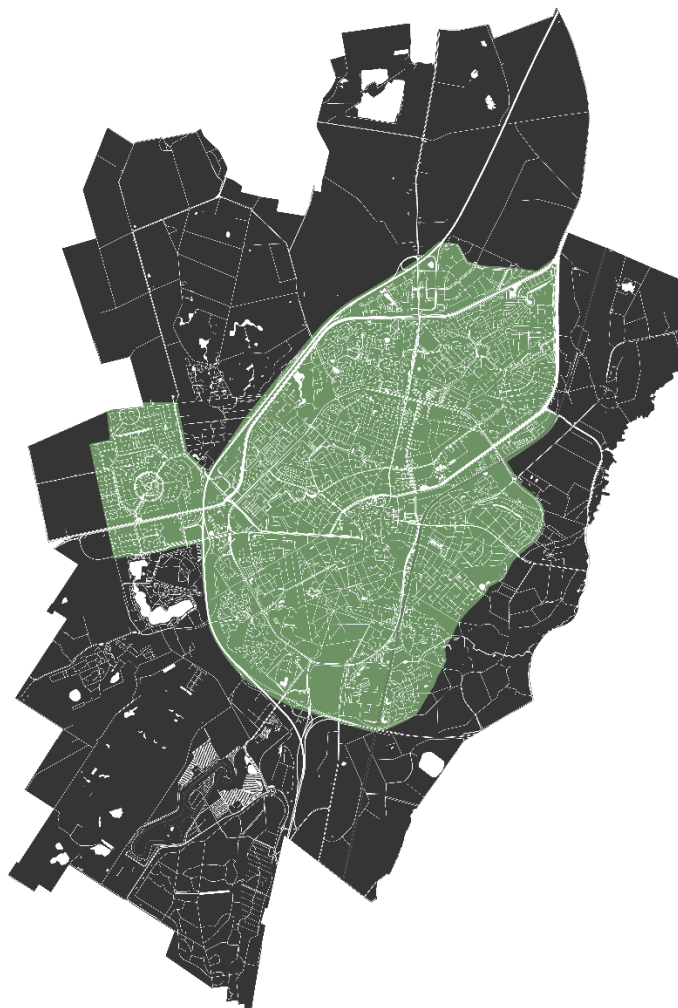

Inventarisatie en BVC 2026

Gemeente Assen

Handleiding boominspecties

13 februari 2026

Inhoud

1 Inleiding.....	2
2 Vaste boomgegevens	3
2.1 Individuele boomopname.....	3
2.2 Status	3
2.3 Boomnr en locatie	4
2.4 Eigendom	4
2.5 Beplantingstype	4
2.6 Groeiomgeving	5
2.7 Soort	5
2.8 Plantjaar	5
2.9 Eindbeeld	6
2.10 Bereikbaarheid.....	7
3 Veranderlijke boomgegevens	8
3.1 Hoogte	8
3.2 Kroonbreedte.....	8
3.3 Conditie; levensverwachting.....	9
3.4 Onderhoudskenmerken	10
3.5 Tijdelijke gebreken.....	10

1 Inleiding

Deze handleiding is geschreven voor het opnemen van de boomgegevens in de gemeente Assen. Puntsgewijs wordt het inventarisatiemenu toegelicht.

De handleiding heeft tevens tot doel om de gemaakte afspraken vast te leggen en vormt de onderbouwing om te kunnen voldoen aan de wettelijke zorgplicht ten aanzien van de gemeentelijke bomen.

Figuur voorblad: Assen in gemeente Assen.

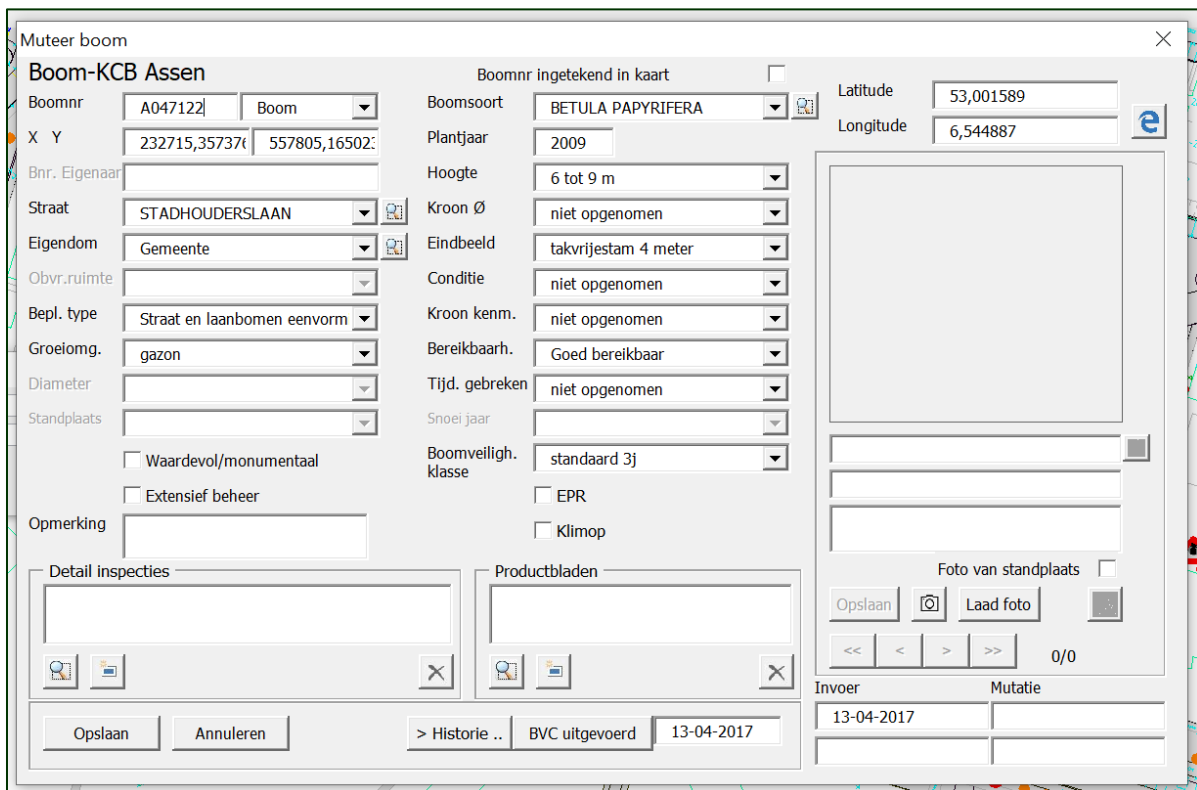
Bron: © Kunstinkaart.nl. Afbeelding is auteursrechtelijk beschermd.

2 Vaste boomgegevens

In dit hoofdstuk worden de verschillende opname- /inventarisatievelden m.b.t. de vaste boomgegevens toegelicht. Tot de vaste specifieke gegevens behoren de unieke nummering en elementnummer, objectcode, de boomsoort, het plantjaar, de groeiomgeving, de standplaats en het eindbeeld.

2.1 Individuele boomopname

De boomgegevens zijn individueel opgenomen:

Muteer boom

Boom-KCB Assen

Boomnr: A047122 | Boom: | Boomnr ingetekend in kaart: ☐

X Y: 232715,35737 | 557805,16502 | Boomsoort: BETULA PAPYRIFERA | Plantjaar: 2009 | Latitude: 53,001589 | Longitude: 6,544887

Bnr. Eigenaar: | Hoogte: 6 tot 9 m | Kroon Ø: niet opgenomen | Eindbeeld: takvrijestam 4 meter

Straat: STADHOUDERSLAAN | Eigendom: Gemeente | Conditie: niet opgenomen | Kroon kenm.: niet opgenomen

Obvr.ruimte: | Bepl. type: Straat en laanbomen eenvorm | Bereikbaarh.: Goed bereikbaar | Tijd. gebreken: niet opgenomen

Groelomg.: gazon | Diameter: | Snoei jaar: | Boomveiligh. klasse: standaard 3j

Standplaats: | ☐ Waardevol/monumentaal | ☐ EPR

☐ Extensief beheer | ☐ Klimop

Opmerking:

Detail inspecties | **Productbladen**

|

13-04-2017

Foto van standplaats ☐

Invoer **Mutatie**

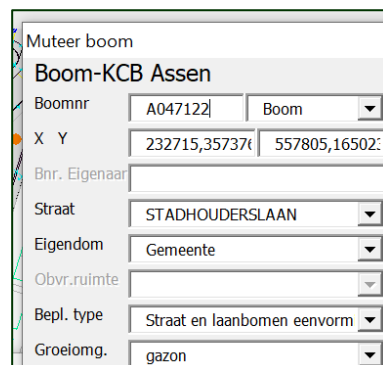
13-04-2017

2.2 Status

N.v.t.

2.3 Boomnr en locatie

Alle bestaande bomen hebben een uniek boomnr. voorafgegaan door de letter 'A'. Nieuwe bomen krijgen daarnaast een extra letter corresponderend met de inloggegevens. De x, y-coördinaten en latitude, longitude worden automatisch aan de bomen gekoppeld. Onder straat staat de straatnaam vermeld waar de betreffende boom staat.

2.4 Eigendom

Alle bomen zijn ingedeeld onder de categorie: gemeente. Indien dit niet het geval is kan dit eenvoudig veranderd worden met de keuze-invoerlijst.

2.5 Beplantingstype

Er wordt een tweedeling gemaakt in wegbegeleidende beplantingen en overig groen. Kenmerkend aan een wegbegeleidende beplanting is een multifunctionele standplaats. Deze hoofdindeling wordt als volgt onderverdeeld in beplantingstypen:

Wegbegeleidende beplantingen

Deze hoofdgroep wordt onderverdeeld in:

- **Straat- en laanbomen éénvormig:** Bomen die zich bevinden in de nabijheid van een pad of straat en die geen deel uitmaken van een bosachtige structuur en die samen een éénvormige beplanting vormen.

- **Straat- en laanbomen individueel gemengd:** Bomen die zich bevinden in de nabijheid van pad of straat en die geen deel uitmaken van een bosachtige structuur en die samen geen éénvormige beplanting vormen.

Overig groen

Het overig groen kenmerkt zich door een minder strakke omlijning van eindbeeld en onderhoudskenmerken, zie ook betreffende kopjes. Tot het overig groen behoren:

- **Randbomen:** Voor zorgplicht relevante en/of individueel te beheren bomen in een bosachtige structuur.

- **Solitairen:** Vrijstaande (solitaire) bomen die niet onder de noemer straat- of laanboom vallen, bijv. in parken.

- **Overig groen:** Als plantsoen geplant materiaal, waar geen areaalgewijs beheer meer op van toepassing is en die niet onder de noemer straat- of laanboom vallen, bijv. in parken, bosplantsoenstroken, singels e.d.

2.6 Groeiomgeving

Met de groeiomgeving wordt het groenelement waar de boom zich in bevindt of de civieltechnische plantplaats bedoeld. Hierbij zijn boomspiegels buiten beschouwing gelaten. De groeiplaats wordt opgenomen om een beeld te schetsen van de plantplaats (en het onderhoud hiervan) van de boom.

Boombak: Met meer dan een stoeprand afgezette plantplaats.

Bosplantsoen: Beplantingen waarin het merendeel bestaat uit boomvormers, die niet individueel beheerd worden. Indien ruimte en het actuele boombeeld het toelaten bomen vrijuit laten groeien.

Gazon: Hoog frequent onderhoud. In de regel is een minimale opkroonhoogte vereist. Indien de ruimte en het actuele boombeeld het toelaten (oudere bomen zijn vaak al opgekroond naar een bepaalde opkroonhoogte) mogen bomen vrijuit groeien.

Gras: Middel- laag tot zeer laag frequent onderhoud. Indien ruimte en het actuele boombeeld het toelaten bomen vrijuit laten groeien.

Gesloten verharding: Asfalt en zeer verdichte (beton-)verhardingen.

Heesters: Beplantingen waarin het merendeel bestaat uit heesters en/of struiken.

Half verharding: Grind-, gravel-, schelp-, verhardingen of soortgelijk.

Open verharding: Bestratingen (klinkers/tegels) waar enige mate van wortelontwikkeling onder mogelijk is.

Ventilatiegels: Grasbetontegels en dergelijke.

2.7 Soort

Uit het keuzeformulier wordt de juiste boomsoort gekozen. Indien een boomsoort niet in de lijst staat kan deze in het opmerkingenveld gezet worden.

2.8 Plantjaar

Voor zover er geen nauwkeuriger gegevens beschikbaar zijn, wordt het plantjaar geschat met een afronding van 5 jaar. Hiermee kan de ontwikkeling van de boom (groei) worden gevolgd. Daarnaast is de ouderdom van de bomen mede bepalend voor de gevaarzetting en de aard en planning van het boomonderhoud.

Boomnr ingetekend in kaart	
Boomsoort	BETULA PAPYRIFERA
Plantjaar	2009
Hoogte	6 tot 9 m
Kroon Ø	niet opgenomen
Eindbeeld	takvrijestam 4 meter
Conditie	niet opgenomen
Kroon kenm.	niet opgenomen
Bereikbaar.	Goed bereikbaar

NB: Vuistregel bij schatting indien de leeftijd onbekend is: snelgroeiende bomen 2 cm diktegroei per jaar, langzaam groeiende bomen 1 cm per jaar. Bij dichte plantafstanden en oudere bomen is het beplantingsbeeld bepalend.

2.9 Eindbeeld

Met het eindbeeld van een boom wordt de gewenste kroonvorm in het volwassen stadium van de boom bedoeld. Het verschil tussen wegbegeleidende beplantingen en overig groen met betrekking tot het eindbeeld heeft te maken met beeld en/of doel van de beplanting. Wegbegeleidende beplantingen dienen in verband met de verkeersveiligheid een takvrije stamhoogte te hebben om voldoende vrije doorrijdhoogte te garanderen. Randbomen en bomen behorend tot overig groen die niet in eerste instantie wegbegeleidend zijn, hebben als gevolg van een gevoerd areaalgewijs beheer vaak geen begeleidingssnoei gehad. Een takvrije stamhoogte is hier minder relevant.

Straat- en laanbomen

3^e orde grootte

- boom vrijuitgroeïend (120)
- boom vrijuitgroeïend met beperking in het dwarsprofiel (121)

2^e orde grootte

- boom vrijuitgroeïend (120)
- boom vrijuitgroeïend met beperking in het dwarsprofiel (121)
- takvrije stam 4 meter hoog (124)

1^e orde grootte

- boom vrijuitgroeïend met beperking in het dwarsprofiel (121)
- takvrije stam 4 meter of vrije doorkijkhoogte (124)
- takvrije stam 6 meter of vrije doorkijkhoogte (126)
- takvrije stam 8 meter of vrije doorkijkhoogte (128)

Eindbeeld	takvrijestam 4 meter
Conditie	niet opgenomen
	boom vrijuitgroeïend
Kroon kenm.	vrijuitgr. beperk. dwpr.
Bereikbaarh.	takvrijestam 2 meter
	takvrijestam 4 meter
	takvrijestam 6 meter
Tijd. gebreken	takvrijestam 8 meter
	knotboom
Snoei jaar	gekandelaberde boom
	leiboom
Boomveiligh. klasse	haagboom
	bolboom
	treurboom
	fastigate boom
	Klimop

Toelichting 3^e orde grootte (bomen tot max. ca. 6 meter eindhoogte)

Bomen van de 3^e orde grootte krijgen altijd de 120 of de 121 code. Code 120 wordt toegepast als geen beheer met betrekking tot verkeersveiligheid nodig is. Als de boom regelmatig gesnoeid dient te worden omdat deze te dicht op de weg of pad staat wordt de code 121 gebruikt.

Toelichting 2^e orde grootte (bomen tot max. ca. 12 m eindhoogte)

Bomen van de 2^e orde grootte krijgen afhankelijk van de standplaats code 120, 121 of 124. Code 124 wordt gebruikt in geval deze bomen op korte afstand van de rijbaan staan en dus een takvrije stam van 4m vereist is. Code 121 wordt gebruikt als een takvrije stam van 2 meter noodzakelijk is ingeval van een voet- of fietspad, maaibeheer of parkeerplaatsen.

Toelichting 1^e orde grootte (bomen met een eindhoogte van meer dan 12 meter)

Straat- en laanbomen van de 1^e orde grootte krijgen afhankelijk van soort en standplaats de codes 121, 124, 126 of 128. Indien door achterstallig onderhoud een takvrije stam van 4m 'boomtechnisch' niet meer mogelijk is, omdat er reeds te dikke takken gevormd zijn onder de 4m wordt de code 121 toegepast in combinatie met onderhoudssnoei (de boom heeft eindbeeld bereikt). Hierbij is er wel opgelet dat desbetreffende tak(ken) geen gevaar voor het verkeer opleveren. De gesteltakken (onder de vier meter) maken dus deel uit van de blijvende kroon, indien noodzakelijk worden de gesteltakken 'opgekroond'.

Bomen in ruime grasvegetaties en plantsoenen, waarbij in de toekomst geen knelpunten met verkeer zijn te verwachten en het actuele boombeeld het toelaat (oudere bomen zijn vaak al opgekroond naar een bepaalde opkroonhoogte) mogen vrijuit groeien -> boom vrijuit groeïend. Zie ook par. 2.6.

Randbomen, overig groen en solitairen

In geval van randbomen of bomen in het overig groen komt het voor dat, als gevolg van het doorgaans areaalgewijze beheer, een indeling in takvrije stamhoogtes niet relevant is. Bij deze bomen is niet zozeer een takvrije stam vereist als wel een vrije doorkijk en/of vrije doorrijhoogte onafhankelijk van een takvrije stam. Bij deze bomen wordt onafhankelijk van de takvrije stamhoogte een vrije doorkijkhoogte gekozen, middels dezelfde codering als voor wegbegeleidende bomen. Bij solitaire bomen (niet wegbegeleidend) is een takvrije stamhoogte vaak ook niet relevant en wordt dus op dezelfde manier behandeld als de randbomen en overig openbaar groen. Solitairen, overig groen en bomen in parken en dergelijke indien mogelijk als vrijuitgroeïend opnemen.

Vormbomen

Knotboom (130)

Gekandelaberde boom (131)

Leiboom (132)

Haagboom (133) Jan levert lijst aan

Bolboom (134)

Treurboom (135)

Fastigate boom (136)

Aandachtspunten:

- Waar het kan bol- en knotbomen om en om knotten. Dit dient tijdens de inspectie opgenomen met het veld 'Snoeijaar'. Het jaar waarin de maatregel gewenst is wordt ingevuld.
- Kandelaberen dient eens per 3 jaar uitgevoerd te worden.
- Bij vormbomen met een matige conditie kan ook voor de optie 'dunnen' worden gekozen.
- Er staan momenteel zuilbomen (haagbeuken) in het systeem die jaarlijks worden geschoren.

2.10 Bereikbaarheid

Een belangrijke variabele bij de beheerskosten is de bereikbaarheid:

niet opgenomen/niet relevant

Goed bereikbaar: Boom goed bereikbaar over weg/straat

Lastig bereikbaar: Boom niet bereikbaar over weg/straat

Bij bomen van de 3^e orde grootte en lage vormbomen wordt i.v.m. boomhoogte niet relevant ingevoerd. Bij jonge bomen wordt ondanks de huidige geringe hoogte toch de bereikbaarheid beoordeeld, omdat de bomen in de toekomst hoger zullen worden, en dus de geringe hoogte van tijdelijke aard is. Bij verwaarloosde vormbomen wordt de bereikbaarheid tevens beoordeeld.

3 Veranderlijke boomgegevens

De veranderlijke gegevens hebben met name betrekking op het onderhoud en de ontwikkeling van de bomen: boomhoogte, kroondiameter, conditie, kroonkenmerken en de tijdelijke gebreken. Deze gegevens wijzigen gedurende de levensloop van de beplanting en dienen daarom periodiek geactualiseerd te worden.

3.1 Hoogte

De boomhoogte is verdeeld in klassen met een sprong van 3m. Deze indeling is gebaseerd op het verschil in werktechniek en/of kosten bij verschillende hoogteklassen. Bij grensgevallen wordt de hoogste klasse gebruikt.

niet opgenomen

0 tot 6 m

6 tot 9 m

9 tot 12 m

12 tot 15 m

15 tot 18 m

18 tot 24 m

Meer dan 24 m

3.2 Kroonbreedte

N.v.t.

3.3 Conditie; levensverwachting

De levensverwachting, volgens Roloff, wordt op basis van het algehele beeld van de boom onderverdeeld in de volgende klassen:

GOED; >20 jaar

REDELIJK; >10 jaar

MATIG; >5 jaar

SLECHT; <5 jaar

3.4 Onderhoudskenmerken

Om de snoeibehoefte vast te leggen worden kroonkenmerken opgenomen, de onderhoudsfase waarin de boom verkeert wordt vastgelegd. Als een boom net geplant is, vormt de nazorg (o.a. het tijdig water geven) de hoofdmoot van de werkzaamheden. Deze eerste fase van **Verzorging** is vooral bedoeld om het aanslaan van de boom te stimuleren. Deze fase duurt doorgaans totdat de boompalen verwijderd worden.

Kroon kenm.	niet opgenomen
Bereikbaarh.	niet opgenomen
Tijd. gebreken	verzorging
Snoei jaar	begeleiding aanvaard
Boomveiligh. klasse	begeleiding regulier
	begeleiding achterstallig
	begeleiding verwaarloosd
	onderhoudssnoei aanvaard
	onderhoudssnoei regulier
	onderhoudssnoei achterstand
	onderhoudssnoei verwaarloosd

Na de verzorgingsfase volgt de **Begeleidingssnoei**. Deze snoei richt zich vooral op het bereiken van het eindbeeld (takvrije stam) en het verwijderen van probleemtakken als plakoksels en zuigers. Binnen de begeleidingssnoeifase is het wenselijk om snoeiachterstanden aan te kunnen geven. Hiervoor wordt onderstaand schema toegepast.

Begeleiding aanvaard	Aanvaard beeld, geen snoei benodigd/gewenst.
Begeleidingssnoei regulier	Dikste tak in cm minder of gelijk aan boomhoogte in meters
Begeleidingssnoei achterstallig	Dikste tak in cm tot en met 1 dikteklasse hoger dan boomhoogteklasse. De achterstand kan met één (verzwaarde) snoeibeurt worden weggenomen, zodat een Aanvaard beeld wordt bereikt.
Verwaarloosde begeleidingssnoei	Dikste tak in cm 2 of meer dikteklassen hoger dan boomhoogteklasse. Er zijn meerdere snoeibeurten nodig om de achterstand weg te werken.

Aan de hand van de boomsoort en leeftijd wordt bepaald wanneer een boom het eindbeeld heeft bereikt. Als het eindbeeld bereikt is wordt er met name **onderhoudssnoei** toegepast. Tijdens de Boomveiligheidscontrole worden de tijdelijke gebreken; overmatig dood hout en te laag hangende takken opgenomen, uit deze gegevens blijkt bij welke bomen snoei gewenst is, zie 5.1. Daarmee wordt de keuze gemaakt uit **Onderhoudssnoei aanvaard** (geen snoei nodig) en **regulier** (reguliere onderhoudssnoei nodig). Snoeiachterstanden bij knotbomen en vormbomen kunnen worden aangeduid met **onderhoudssnoei achterstand of – verwaarloosd**.

3.5 Tijdelijke gebreken

De tijdelijke gebreken kunnen middels het keuzeformulier in het hoofdmenu aangegeven worden. Als er geen tijdelijke gebreken zijn dan moet dit ook ingevoerd worden. Toegevoegd de optie; **vrijstellen**, waarmee een advies kan worden gegeven om in plantsoenstroken e.d. sterk beconcurrerende bomen vrij te stellen.

Wanneer een boom meerdere tijdelijke gebreken vertoont, kan er slechts 1 ingevuld worden, de overige worden onder kolom 'opmerking' ingevuld. In geval een boom meerdere gebreken vertoont, waaronder opdrukken verharding dan is altijd het andere gebrek onder de kolom 'Tijdelijk gebrek' opgenomen.

Dood hout

Indien zich overmatig dood hout, in de kroon boven de weg, pad of grasachtige vegetatie bevindt of als aannemelijk is dat het dode hout de weg, een wandelpad of grasachtige vegetatie kan bereiken, dient overmatig, zeer gevaarlijk of extreem gevaarlijk dood hout ingevuld te worden. Een indeling in bovengenoemde categorieën wordt gemaakt naar de algehele indruk van de boom en standplaats. De onderstaande toelichting moet gezien worden als vuistregel.

Bij bomen met een verminderde conditie of oudere bomen met weinig bovengrondse groeiruimte is een versnelde vorming van dood hout mogelijk, wanneer overmatig dood hout te verwachten is binnen de zorgplichtperiode of reeds aanwezig is, kan dit met Overmatig dood hout aangegeven worden. Tevens kunnen dode takstompen bij bepaalde boomsoorten met een slechte takafstoting (Pinus sp. e.d.) op deze manier aangegeven worden. Wanneer er (als in voorgaande) veel dode takken en/of dode takken met een diameter van meer dan 10 cm in een boom of element voorkomen, is er sprake van zeer gevaarlijk dood hout. Wanneer voorgaande zich bevindt in de nabijheid van doorgaande drukke wegen is er sprake van extreem gevaarlijk dood hout.

Te laag hangende twijgen (of takken)

Wanneer twijgen te laag boven een weg of pad hangen, kan dit aangegeven worden. Het betreft hier dunne twijgen welke in de laatste jaren binnen het wegprofiel gegroeid zijn of dat binnen een aantal jaar zullen doen. Wanneer te laag hangende takken binnen het wegprofiel aanwezig zijn, wordt dit ook aangegeven. Het betreft hier oudere takken, welke bij aanrijding ernstige schade kunnen veroorzaken. Hier dient rekening te worden gehouden met uitzakken van takken door eigen gewicht en weersinvloeden. Wanneer stam(delen) of zware (gestel-) takken binnen het wegprofiel aangetroffen worden, welke niet meer te snoeien zijn, wordt een inspectieformulier ingevuld.

Probleemtak(ken)

Wanneer achterstallige snoeibare probleemtakken aangetroffen worden als plakoksels, zuigers, schuurtakken en dubbele toppen (binnen de tijdelijke kroon), wordt Probleemtak(ken) ingevuld. Bij onduidelijkheid kan bij de opmerkingen een omschrijving worden gegeven. Niet alle probleemtakken hoeven te worden gemeld, omdat jonge probleemtakken worden gesnoeid tijdens de uitvoer van regulier onderhoud (onderdeel begeleidingssnoei).

Dunnen

Dit betreft het uitdunnen of uitlichten van de jonge boomkroon; (begeleidings-) snoeimaatregel.

Stamschot en Klimop

Ook overvloedig stamschot of wortelopslag en klimop dat voorbij de takvrije stam de kroon ingroeit worden als tijdelijke gebreken gezien. Deze worden in de betreffende vinkboxen aangegeven.